

ljetni (i suvremeni) integrativni temelj. Draganić je predvidio današnje doba.

ZASTUPLJEN U ANTOLOGIJAMA: *Antologija novije kajkavske lirike* (1958.), ur. N. Pavić; *Panorama novijega kajkavskog pjesništva*, Kaj, IV (1971.) 1; *Antologija novije kajkavske lirike*, Kaj, VIII (1975.) 3-5 (ur. M. Kuzmanović), Zagreb; *Ogenj reči* – Antologija hrvatskoga kajkavskoga pjesništva, Kaj, XIX (1986.) 4-6 (prir. J. Skok); *Ogerličići reči* – Antologija hrvatske kajkavske drame, Kaj, XXIII (1990.) 1-4 (i posebno izdanje: Mala biblioteka Ignac Kristijanović, knj. 23), prir. J. Skok; *Ruožnik rieči* – Antologija hrvatske kajkavske proze, Kaj, XXXII (1999.) 1-2-3 (ur. J. Skok).

LIT.: M. Kuzmanović: *Elementi za tvorbu panorame*. Kaj, 6(1973) 11-12, str. 10-11, 123; M. Kuzmanović – uvodna studija i izbor,

te biografske i bibliografske bilješke uz tematski svezak časopisa Kaj: *Primjermi novije kajkavske proze (I)*, Kaj, VI (1973) 12, str. 10-11; *U spomen Stjepanu Draganiću*. Kaj, 16 (1983) 2, tematski svezak; B. Pažur: *Časopis Kaj – životno djelo Stjepana Draganića*, Kaj, XXXI (1998) 1, str. 3-13; *Bibliografija časopisa Kaj (1968-2010)*. Priredila Marija Roščić. Kaj, XLIV (2011) 3-4, str.5-276; B. Pažur: *Hommage Stjepanu Draganiću* – pokretaču časopisa Kaj : Uz 90. obljetnicu rođenja i 30. obljetnicu smrti. Kaj, XLVI (2013) 1-2, str. 3-7; HBL, sv. 3 (Č-Đ), LZMK, 1993.

B. Pažur

[Prilagođena natuknica o Stjepanu Draganiću iz Enciklopedije Hrvatskoga zagorja, Leksikografski zavod Miroslav Krleža, Zagreb 2017.]

Kajkavsko spravišće - 45-letnica

KAJKAVSKO SPRAVIŠĆE – društvo za širenje i unapređivanje znanosti i umjetnosti - utemeljeno je u Zagrebu 20. prosinca 1974. godine, prerastanjem iz KUD-a *Ksaver Šandor Gjalski* (osnovanog 14. rujna 1973) - inicijativom Stjepana Draganića, pokretača i gl. urednika časopisa *Kaj*. S 250-ak članova, istaknutih znanstvenika i umjetnika, promicatelja sveukupne hrv. kulture i 10-ak stalnih programa godišnje – vezanih uz opsežno (povijesno-kulturno i zemljopisno) kajkavsko govorno područje RH (koje obuhvaća 8 regija - od Međimurja, Hrvatskoga zagorja, Prigorja, Moslavine, Podravine, Turopolja, kajkavskih središta, gradova Zagreba, Varaždina... i njihovih županija, goranskoga kraja, ... do čakavsko-kajkavskih govora središnje Istre) - *Kajkavsko spravišće* jedino je, iako u statusu udruge, koje to područje zahvaća u *cijelosti* – kao kajkavski kulturni sabor (=spravišće).

Temeljni je (prema Statutu) djelatni sadržaj udruge: otkrivanje, izučavanje, objavljivanje i vrednovanje kulturno-povijesne baštine

i suvremenosti kajk. krajeva RH; izučavanje i populariziranje starije i suvremene kajk. književnosti i jezika; izdavanje časopisa *Kaj* i drugih izdanja unutar više biblioteka; održavanje znanstvenih skupova, redovita Tribina; izložbena djelatnost *Galerije Kaj*; poticanje kajk. stvaralaštva i promicanje znanstveno-istraživačkog rada, osobito mladih (*Jezičnica kajkaviana*) i dr.

Ime Društvu - *Kajkavsko spravišće* - dao je njegov prvi predsjednik, povjesničar, akad. Josip Adamček; dok mu je nemjerljiv pečat i ugled - od 1994., sve do smrti 2011. - davao predsjednik akad. Miroslav Šicel, jedan od najznačajnijih hrv. književnih povjesničara. Predsjednik u novom mandatu (od 28.4.2015.) arhitekt dr. sc. Tomislav Premerl iznenada je preminuo 7. travnja 2018. godine.

Predsjednici od 1974. do danas: †akad. Josip Adamček (1974.-1977.), †dr. sc. Đurđica Cvitanović (1977.-1980.), †dr. sc. Ivan Očak (1980.-1982), prof. dr. sc. Dragutin Pavličević (1982.-1984.), †Rudolf Malenovski, dipl. prav. (1984.-

1994.), *akademik Miroslav Šicel* (1994.–2011.), *prof. dr. sc. Zvonko Kovač* (2012.–2015.), *†dr. sc. Tomislav Premerl* (2015.–7.4.2018.); *dopredsjednici: †prof. dr. sc. Joža Skok* (do 8.9.2017.) i *dr. sc. Ivo Kalinski*.

Uz afirmaciju kulturoloških vrednota s cijelog kajk. područja u trajnim programima – među kojima, najplodnije, redovite nakladničke djelatnosti u *Kaju*, s 240 časopisnih, i 180-ak posebnih izdanja - značajan mu je koncept povezivanja hrv. kulturnog prostora kreativnim dosezima *kaj-ča-što* jezične zbilje, kao nedovoljno isticanim bogatstvom hrv. književnosti i kulture – u programima *Hrvatski književni putopis* (i natječaju za putopis od 2007.), te *Kaj & ča: prožimanja i perspektive* (od 2001. i u nastavku suradnje s Čakavskim saborom). *Tribina* Kajkavskoga spravišča (stručni voditelj prof. dr. sc. Joža Skok), kontinuirano se (od 1994.) i interdisciplinarno bavi sveukupnim položajem fenomena *kajkaviane*. Posebnost *Jezičnice kajkaviane* - filološkog programa izvaninstitucionalnog tipa (od 2000. i 2003. g.) – jesu 4 natječaja suvremene afirmacije književnih žanrova, te živih kajk. govora (za kratku kajkavsku prozu, kajkavske i čakavske literarne radove učenika srednjih škola RH, za dijalektološki opis i istraživanja...) – potičući, među ostalim, mladenačku kreativnost, razvijanje pismenosti i jezične kulture.

U kulturnoj javnosti, djelima vodećih suvremenih likovnih umjetnika, osobito se isprofilirala izložbeno-likovna djelatnost Galerije *Kaj* (voditeljica: M. Roščić Paro). Izrazitu popularnost *Spravišče* je steklo 30-ljetnim studijskim izletima putovima kulturno-spomeničke baštine obrađivane u časopisu *Kaj* (glasoviti stručni voditelji, od 1982: akademkinja A. Horvat, muzikolog L. Šaban, dr. sc. Đ. Cvitanović, mr. sc. M. Beusan, te diljem Istre akademici J. Bratulić i B. Fučić). Uz znanstv. skupove *Kajkavskoga spravišča*, s kojih su radovi objavljivani u časopisu *Kaj* (*Domjenak o Domjaniću*, *Antun Mihanović i njegovo doba*; u povodu 150. obl. uglazbljenja hrv. himne i 150. obl. ustoličenja bana J. Jelačića, održanih u Glini; 115. obl. rođ. F. Galovića i dr.), među tradicionalnima jesu: *Jezični i umjetnički izraz na kajkav-*

skom tlu, u Krapini (s istoimenim zbornikom radova sa skupova 1975., 1988., 1991.); *Šest stoljeća kulture i umjetnosti u Lepoglavi* (i 5 zbornika radova od 1992. do 1996.), *Hrvatski književni putopis 19. i 20. stoljeća...*

Rezultate svojih programa *Kajkavsko spravišče* sustavno objavljuje u časopisu za književnost, umjetnost, kulturu *Kaj* – čiji je nakladnik od 1975. godine. Bogat je strukovni i umjetnički profil *Kajevih* suradnika, većinom članova Spravišča, znanstvenika i pisaca, tvoritelja suvr. hrv. kulture (prema čestoti i redosljedju objavljivanja od 1968.): a) književni povjesničari, jezikoslovci (J. Skok, A. Šojat, V. Putanec, O. Šojat, I. Kalinski, S. Težak, M. Lončarić, A. Jembrih, B. Finka, J. Bratulić, J. Lisac, J. Marešić, A. Frančić, Đ. Blažeka, C. Milanja, A. Celinčić, M. Kuzmić i dr.); b) književnici / kajkavski pjesnici (S. Draganić, A. Vokaun Dokmanović, V. Jačmenica, F. Koncelak, J. Ozimec, B. Tumpa, Lj. Duić, M. Runje, S. Dominić, P. Kanižaj, B. Loborec, B. Dovjak Matković, I. Horvat Hlebinski, I. Kalinski, S. Petrović, E. Fišer, I. Kutnjak, Z. Kovač, Ž. Reiner, B. Jelušić, D. Peričić, B. Brkan, T. Ribić, E. Kovač, V. Šinjori, Z. Maltar, D. Raškaj i dr.); c) povjesničari umjetnosti (A. Horvat, F. Buntak, L. Dobronić, Đ. Cvitanović, O. Maruševski, D. Baričević, V. Marković, Z. Horvat, T. Premerl, N. Premerl, N. Tarbuk, D. Miletić, I. Srša, Z. Balog, M. Beusan, K. Regan i dr.); d) povjesničari (J. Adamček, M. Despot, J. Šidak, I. Očak, D. Pavličević, A. Sekulić, H. Petrić, D. Vojak, i dr.); e) muzikolozi (L. Šaban, L. Županović, A. Tomašek, S. Tuskar, Z. Blažeković, V. Katalenić i dr.); f) etnolozi / etnografi (M. Bošković Stulli, M. Gušić, V. Čulinović Konstantinović, M. Novak, Lj. Marks, D. Kremenčić, S. Moslavac, D. Novosel i dr.).

Najznačajnije su biblioteke posebnih izdanja Kajkavskoga spravišča: *Mala biblioteka "Ignac Kristijanović"* (s objavljenih 45 knjiž. djela – od zbirke *Droptinice* V. Jačmenice Jazbec, 1970., do zagrebačkih kajkavskih feljtona *Drvinjski štikleci* B. Szűtsa, 2013., do kajkavskih igrokaza *Norci* V. Kosec-Torjanac i D. Torjanca); *Hrvatski kulturni i prirodni spomenici (Turpoljske ljepotice* Đ. Cvitanović, 1974. i 2008. te *Barokni dvorci Hrvatskoga zagorja* V. Mar-

kovića, 1975. - najpoznatije monografije među 40 naslova), *Popjevke najmlajših* (s 40-ak izbora kajk. osnovnoškolskih radova), *KAJ & ČA: Susreti ...* (zajedničke zbirke suvremenih, antologijskih kajkavskih i čakavskih autora), *Zbirka vodiča...* Ukratko, u prilog dostojanstvu povijesti i suvremenosti kajkavskih krajeva, te kontinuitetu kajkavske književnosti i jezika, *Kaj* i nakladnik *Kajkavsko spravišće* objavili su 420-ak redovitih i posebnih izdanja, od kojih su mnoga monografska i antologijska.

[V. → KAJ, časopis...]

LIT.: M. Roščić, *Uz 25. obljetnicu Kajkavskoga spravišća*, Kaj, XXXI, 5-6 (1998); B. Pažur, *Časopis Kaj i njegov nakladnik Kajkavsko spravišće* : Kajkaviana croatica (ur. A. Jembrih), Kajkaviana, Zagreb 1996.

(B. P.)

[Prilagođena natuknica o Kajkavskom spravišću iz *Enciklopedije Hrvatskoga zagorja, Leksikografski zavod Miroslav Krleža, Zagreb 2017.*]

SURADNICI U DVOBROJU KAJ 1-2/2018.

BOŽIDAR BREZINŠČAK BAGOLA, prof. (Hum na Sutli) – književnik, esejist, prevoditelj, urednik; piše i prevodi na hrvatskom standardnom, kajkavskom, slovenskom, te sa slovenskog jezika; predsjednik Hrvatskozagorskog književnog društva.

BOŽICA BRKAN, prof. (Zagreb) – književnica, publicistica, urednica, istaknuta autorica internetskih magazina; piše na kajkavskom ('kekavskom') i hrvatskom standardnom jeziku

RADOVAN BRLEČIĆ, dipl. ing. inf. (Sv. Ivan Zelina) – pisac, publicist (Prigorski glasnik); među ostalim, autor putopisnih knjiga

ŽELJKA CVETKOVIĆ, prof. (Zagreb) – pjesnikinja i prozaistica, spisateljica za djecu; uvrštena u osnovnoškolske čitanke

DUBRAVKA ČANIĆ, doktorandica (Zagreb) - Poslijediplomski doktorski studij informacijskih i komunikacijskih znanosti, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu

AKOŠ ANTON DONČEC [Ákos Antal Doncsecz], prof. (Verica-Ritkarovci / Kétvölgy, Mađarska) – prof. slovenskog jezika i književnosti, doktorand (Univerza v Ljubljani); proučavatelj prekomurske i međimurske kajkavštine, autor studija na mađarskom, slovenskom i hrvatskom jeziku; prevoditelj

FEĐA GAVRILOVIĆ, prof. (Zagreb) – povjesničar umjetnosti, likovni kritičar, kolumnist, kustos, voditelj Galerije Forum

TONI HORVATIĆ, prof. (Split) – povjesničar umjetnosti, kustos i voditelj Galerije Studio 21

BOŽICA JELUŠIĆ (Đurđevac) - književnica, esejistica, publicistica, likovna kritičarka, ekologinja, prevoditeljica, autorica 53 djela na hrvatskom (kajkavskom), engleskom jeziku

Prof. dr. sc. ALOJZ JEMBRIH (Zagreb) – znanstvenik /povjesničar hrvatske književnosti, red. prof. u tr. zvanju Hrvatskih studija Sveučilišta u Zagrebu (Odjel kroatologije); zaslužni proučavatelj starije kajkavske književnosti i autor brojnih kritičkih pretisaka; urednik, pjesnik